

Vinnan

VINNUTÍÐINDI í Sosialinum fast hvønn týsdag

- eisini aðrar dagar

Hvussu gongur?

– Mær tykist, at hóast man tosar um upphitaðan búskap, so stendur yvirhøvur illa til í primervinnuni, vinnan, sum skal skapa inntøkur og vælferð frá útflutningi. Vit liva í dag í stóran mun av avgjöldum av einum luxusforbrúki, sum onki samband hevur við figgjargliga veruleikan. Minkar okkara útflutningur enn meira ella kemur stígur í forbrúkið, ja, so hava vit aftur eina figgjarkreppu skrivar Johan Mortensen, vinnulívsmáður í vinnukronikkini í dag

VINNUKRONIKKIN

Johan Mortensen,
vinnulívsmáður

Ja, hvussu gongur tað á heimsins vakrastu oyggjum?

Øll vaevnini til Fólkatingsvalið tosaðu um “altjóðagerð” – hetta deiliga orð, sum skal seta okkum á heimskortið. Tað ljóðar sum, at vit ongantíð hava verið uttan fyri molan, og at nú skulu danir hjálpa okkum út í heim.

Jú sanniliga hava føroyingar verið altjóðagjördir líka frá tí útflytarar av fiski fingi heiðurs- tekin í 1890 í Barcelona, føroyski útflutningurin av fiski undir seinna heimsbardaga við lívinum sum innsats, Faroe Seafood, fiskiskapur í Grønlandi, Global Chemical Tankers, Júst í Túni, John Dam, Eiler Jacobsen, bara fyri at nevna eitt sindur. Vit hava altíð havt vinnulívsvólka og hendringa politikara, Atla Dam, sum hava fótað sær á altjóða pallum. Hava slóðað fyri veiðimøguleikum og politikari viðurkenning.

Ongin tekur uppá tunguna, at allur okkara rækjufloki er burtur. Henda vinnan, sum gav landinum risaupphæddir. Øll okkara søguliga rættindi í Canada og New Foundlandi eru farin fyri bakka. Øll okkara rættindi í Grønlandi somuleiðs. Vit hoyra um alt arbeiðið hjá Norðuratlantiska Bólkinum, ikki hoyrist, at hesin bólkur ger nakað fyri føroyskt vinnulív í Grønlandi?

Ein av okkara hollastu samstarvsfeløgum í mong Harrans ár er Rusland. Okkara avtalur við fiskiskapi í Barentshavinum hava framvegis risastóran týðning. Men gera vit nakað fyri at røkja sambandið við henda okkara holla partnara. Nær hava vit mentanarvitjan úr Ruslandi, nær eru russiskar sendinevndir her, og nær hoyrir tú, at nakar “altjóðagjördir” føroyskur politikari er í Ruslandi? Hvi roynir føroyska innflutningsvinnan ikki at keypa vørur úr Sovjet? Hvi er ongin føroysk umboðsstova í Moskva? Tað er allan heiður vert, at føroyskar kvinnur bera jólagávur umborð á russisku skipini í Nólsoyafirði. Hesar kvinnur gera meira fyri okkara samband við Rusland enn meðal føroyski politikarin ger.

Fá lond í heiminum eru so bundin av innflutningi av olju sum Føroyar og er tað eindømi, at tvey privat feløg standa fyri øllum innflutningi av olju. Tað er ikki óvist, at við hegni kundi

borið til eisini at fingið sømdir frá Ruslandi við innflutningi av oljuúrdráttum. At so almennu Føroyar ikki hava eina oljugoymslu, sum kan virka stabiliserandi, tá pris-sveiggini verða ov stór líkist ongum. Vit innflyta bilar sum ongantíð áður – torir ongin av hækka avgjöld á bilar og benzin og hava ein bilfrían sunnudag um mánaðin. Í seinastu tólv árinum hava vit havt yvirskot á okkara handilsjavnað. Í ár verður tað eitt hall uppá yvir 1 mia. kr! Ringir ongin klokka?

Bill Clinton var í Føroyum. Eitt sera gott tiltak, men heldur ikki her nøkur politisk ella vinnulig uppfylging. Bill segði, at vit eru “a nice country” og so vóru vit øll glað. Eins og við Ruslandi kunnu vit eisini hava sera stórt gagn av øktum sambandi við USA bæði á handilsliga- og útbúgvingarøkinum og hvør veit – tann tíð kann koma aftur, at USA fer at hava áhuga fyri einum samstarvi á militera økinum við einum basa í Føroyum. Ein føroysk sendistova í Washington er eisini sjálvsøgd.

Ja, hvussu gongur annars? Figgjarliga úrslitið hjá feskfishaskipunum verður ikki av tí besta í ár, og okkara fiskavirki hava stórar trupulleikar við lønsemi. Har eru ikki kreftir til kreativa marknaðarhugsan og altjóðagerð. Fyri ikki at tosa um arbeiðsmegi.

Hvi sær man ikki føroyskar ministarar á odda fyri føroyskum vinnuligum sendinevndum, og hvi sær man ongantíð føroyskar politikarar skriva greinar í útlenskum bløðum og gera vart við føroysk viðurskifti! Tá man tosar um altjóðagerð í Føroyum meinir man við Danmark og Norðurlanda Ráðið.

Alivinnan hevur ment seg aftur, men ikki hevur nøkur føroysk matstova laks á matarskránni. Vit eru so errin av Atlantic Airways. Heldur ikki har finst nakað umborð til matna, sum kann kallast føroyskt ella nakað, sum kann kveikja áhugan hjá

útlenska gestinum fyri okkara framleiðslum. Føroyingar eru fremmandagjördir yvir føroyskari vinnu, og úrslitið er hareftir. Vit kunna læra nógv av okkara íslensku brøðrum um at stuðla egnar framleiðslur.

Og so er tað mytan um KT vinnuna og mytan um ferðamannavinnuna. Vit eru so feigin um, at National Geographic rósti okkum – fint, og hvat so? Veruleikin í dag er, at færri og færri fólk gista á hotellunum, og at Føroyar als ikki eru fyrireikaðar til eina

ferðamannavinnu – hygg bert at lítla budgettinum hjá SamVit – tað røkkur ikki langt – idealisma er ófør, men tað skal cash til at gera dreymarnar til veruleika.

Øll tosa um alternativ til fiskivinnuna; gaman í, heldur skuldu vit roynt at ment okkum enn meira á hesum økinum líka frá burðardyggari veiðu til marketing. Vit hava frá skaparans hond fingið eina rávøru sum nógvvar tjóðir øvunda okkum. Einaferð var Faroe Seafood eitt vælkent og høgt virt navn. Branding av Føroyum í heims-

Vit tosa ov lítið saman um, hvussu vit kunnu menna hetta okkara lítla samfelag. Eg sakni, at okkara ungdómur tekur orðið. Hvar er kolveltingarandin úr Hoydølum? Hin atfinningarsami studenturin? Er tann føroyski ungdómurin í dag apatiskur og andaliga deyður, tá tosan er um at byggja land?

Hvi sær man ikki føroyskar ministarar á odda fyri føroyskum vinnuligum sendinevndum, og hvi sær man ongantíð føroyskar politikarar skriva greinar í útlenskum bløðum og gera vart við føroysk viðurskifti!

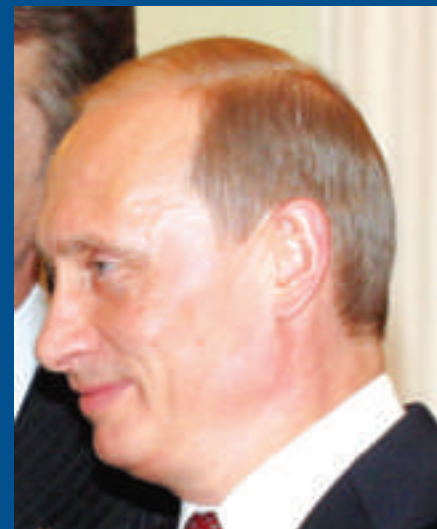
Atli Dam: Føroyski statmaðurin

John Dam : Slóðarin

Birgir Danielsen: Faroe Seafood -
kendasta føroyska brandið nakrantíð

Putin: Samstarvsfelagin

klassa. Í dag kennir ongin Føroyar á hesum øki. Degeneratióin við lít.

Mær tykist, at hóast man tosar um upphitaðan búskap, so stendur yvirhøvuð illa til í primervinnuni, vinnan, sum skal

skapa inntøkur og vælferð frá útflutningi. Vit liva í dag í stóran mun av avgjöldum av einum luxusforbrúki, sum onki samband hevur við figgjarlaga veruleikan. Minkar okkara útflutningur enn meira ella kemur stigur í forbrúkið, ja, so

hava vit aftur eina figgjarkreppu

Vit tosa ov lítið saman um, hvussu vit kunnu menna hetta okkara líttla samfelag. Eg sakni, at okkara ungdomur tekur orðið. Hvar er kolveltingarandin úr Hoydølum? Hin

atfinningarsami studenturin? Er tann føroyski ungdomurin í dag apatiskur og andaliga deyður, tá tosan er um at byggja land?

Vit koma at halta nøkur ár afturat í Ríkisfelagsskapinum og mugu fáa sum frægast burturúr.

Edmund Joensen er komin í eina lyklastøðu á Christiansborg. Hví verður hann ikki danskur ministari fyri Føroyar og Grønland? Edmund er vinnulívsmaður og kundi uttan iva verið ein stór hjálp í eini slíkari positióin og hjálpt føroyskum vinnulívi í Grønlandi.

Løgtingsval er fyri framman. Tað er mín vón, at vit fara at fáa eitt nýtt ættarlið av politikarum, sum fara at geva okkara vinnulívi rásarúm á altjóðastøði. Ungir politikarar, sum veruliga fara út í heim og berjast fyri Føroyum og sum fáa ein dialog í lag við politikarar úr Ruslandi, USA, EU, Nato osfr.

Hvussu gongur? Ájú, men klokkurnar ringja – fyri hvørjum spyr tú – tær ringja fyri okkara Tjóð!

Hesir lögdi nogvar millionir i landskassan

Vit koma at halta nøkur ár afturat í Ríkisfelagsskapinum og mugu fáa sum frægast burturúr. Edmund Joensen er komin í eina lyklastøðu á Christiansborg. Hví verður hann ikki danskur ministari fyri Føroyar og Grønland?

Løgtingsval er fyri framman. Tað er mín vón, at vit fara at fáa eitt nýtt ættarlið av politikarum, sum fara at geva okkara vinnulívi rásarúm á altjóðastøði. Ungir politikarar, sum veruliga fara út í heim og berjast fyri Føroyum og sum fáa ein dialog í lag við politikarar úr Ruslandi, USA, EU, Nato osfr.

Breagh brunnurin er ein møguligur framleiðslubrunnur

Faroe Petroleum boðar frá, at Breagh brunnurin, sum varð boraður í syðra partinum av Norðsjónum, nú er royndarkoyrdur. Meðan royndirnar vórðu gjørdar, fingust upp til 17, 6 milliúnir kubikkføtur av gassi upp úr brunninum um dagin. Hesi fyrstu úrslitini eru sera lovandi, og enn fleiri kanningar og útrokningar verða gjørdar í hesi vikuni, áðrenn eitt endaliga úrslitið er klárt. Mett verður nú eisini, at sannlíki er stórt fyri, at gass eisini finnst í blokki 42, sum liggur tætt við Breagh brunnin. Brunnurin verður nú fyribils afturlatin, og "klassifiseraður" sum ein møguligur framleiðslubrunnur. Faroe Petroleum hevur 10 % av Breagh loyvinum. Tað var tann 5. november í ár at Faroe Petroleum boðaði frá, at boringin hevði gingið eftir ætlan, og at ein 460 føtur djúp gassflá varð funnin.

Sera gott fyri Føroyar

At eitt japanskt og nýtt oljufelag nú er komið inn á landgrunnin kann fáa stóran týðning fyri leitingina og ikki minst 3. útbjóðing sigur Petur Joensen, stjóri á Jarðfeingi

OLJULEITING

Jan Müller
jan@sosialurin.fo

At eitt nýtt oljufelag nú er vorðið partur av leitingini eftir kolvetni á Føroyaøkinum tekur Petur Joensen, stjóri í Jarðfeingi, sum eitt sera positivt signal. Hetta eru góðir tónar í oyrunum hjá nýggja stjóranum á Jarðfeingi, sum tók við 1. november, eftir at Sigurð í Jákupsstovu er farin í farloyvi.

Petur Joensen sigur, at japanska felagið skal vera vælkommið inn á landgrunnin og vera við í leitingini eftir kolvetni. Hann heldur samtíðis, at hetta er eitt sera gott signal til oljuverðina, nú ein nýggj oljurunda verður latin upp. Uppskotið til 3. útbjóðing fór í lögtingið í gjár. Petur Joensen dylur ikki fyri, at eisini onnur nýggj oljufeløg liggja framvið. – Tá data um fyrrverandi brunnar vórðu gjørd almann herfyri vóru tað nøkur nýggj oljufeløg, sum eisini bóðu um tey. Tað kann merkja, at enn fleiri oljufeløg eru á veg inn á Føroyaøkið sigur ein fegin Petur Joensen.

Jarðfeingi vil ikki upplýsa nevnini á teimum, men Sosialurin skilur frá øðrum keldum, at talan m.a. snýr seg um heimsins størsta oljufelag ExxonMobile og

Petro Canada. Áðrenn ExxonMobile varð lagt saman vórðu bæði Esso og Mobile við í forkanningunum á landgrunninum. Petro Canada hevur eisini verið her sum loyvishavari áður. Hann er eisini fegin um, at verandi feløg, sum hava loyvi, eru við til at marknaðarføra Føroyar við at selja út av sínum parti. Her hevur handilin hjá Faroe Petroleum so gjørt, at eitt heilt nýtt oljufeløg nú er við í leitingini eftir føroysku oljuni og gassinum. Og tað kann so aftur vera við til at draga onnur feløg til.

Onnur feløg

Tað er ikki óhugsandi, at eisini onnur oljufeløg á Føroyaøkinum, sum í dag eiga fleiri leitiloyvi, við tíðini fara at selja partar av teimum. Nevnast kann at Statoil

Petur Joensen, stjóri Jarðfeingi: -Japanska felagið skal vera vælkommið inn á landgrunnin

sum saman við sínum fólki um á Jarðfeingi veruliga hevur fingið eina nýggja juvel í krúnuna við hesum stiginum hjá Faroe Petroleum, sum sjálvandi fyrst og fremst er vinnarin. Hinvegin kunnu Føroyar og oljuleiting her gerast veruligu vinnararnir í longdini.

Umboð fyri japanska felagið hava vitjað hjá Jarðfeingi. Petur Joensen sigur, at vónandi fer felagið kanska eisini at hyggja nærri at tí komandi útbjóðingini. At eitt nýtt felag kemur inn á landgrunnin kann avgjørt vera eitt gott klípi í marknaðarføringini av Føroyum sum leitistað. Og hava við sær, at kanska eisini onnur feløg fara at vísa okkara øki ans.

– Hetta kann eisini takast sum ein ábending um, at tað eru onnur enn vit, sum halda okkara øki verða áhugavert sigur Petur Joensen og heldur fram:

– Kenna vit japanarar rætt, so fara teir grundiga til verka og hava helst kannað umstøðurnar væl og virðiliga, áðrenn teir eru komnir hertil.

Felagið skal nú hava góðkenning fyri at koma inn á okkara øki og gera umrødda handil. Tað verður so mett sum allir aðrir nýggir loyvishavarar tvs. um tað hava figgarligan og tøkniligan førleika. –Tað vit kenna til felagið, so er tað eingin trupulleiki sigur stjórin á Jarðfeingi.

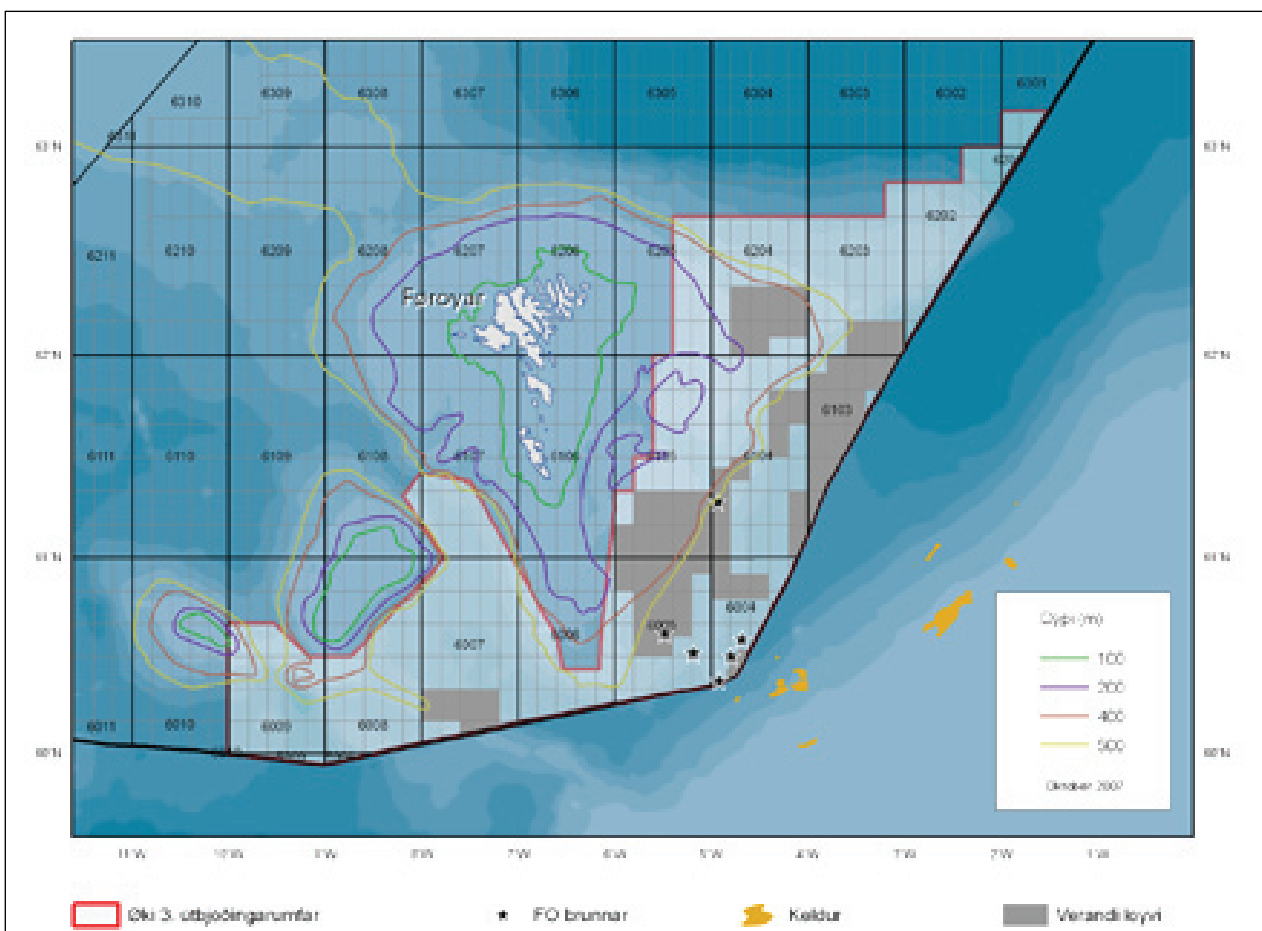
í aðru útbjóðing fekk til-lutað spennandi loyvi, sum felagið enn eigur 100% av. Fyrr ella seinni kann hugsast, at eitt slíkt felag sum Statoil fer at fáa onnur feløg inn í síni loyvi, og tað kunnu eisini vera nýggj feløg, soleiðis at henda

gongdin kann hava við sær, at áhugin og harvið íløgurnar í leiting her gerast stórri og stórri.

Uppá fyrispurning um tað er gott og ynskilig, at feløg, sum hava leitiloyvi, selja av sínum parti, so nýggj feløg koma inn í økið sigur Petur Joensen, at hetta er sjálvandi ein spurningur millum loyvishavara og keypara, men fyri leitingina sum heild kann hetta hava stóran týðning, tí tess fleiri feløg eru við, tess stórri kann virksema gerast uppá longri sikt. Men loyvinu verða so primert givin til feløg, sum bjóða seg fram til at fremja leitingina. Men at hesi so eisini selja burtur av sínum loyvum eitt nú til heilt nýggja feløg á Føroyaøkinum fremur so eisini leitisekna.

3. útbjóðing

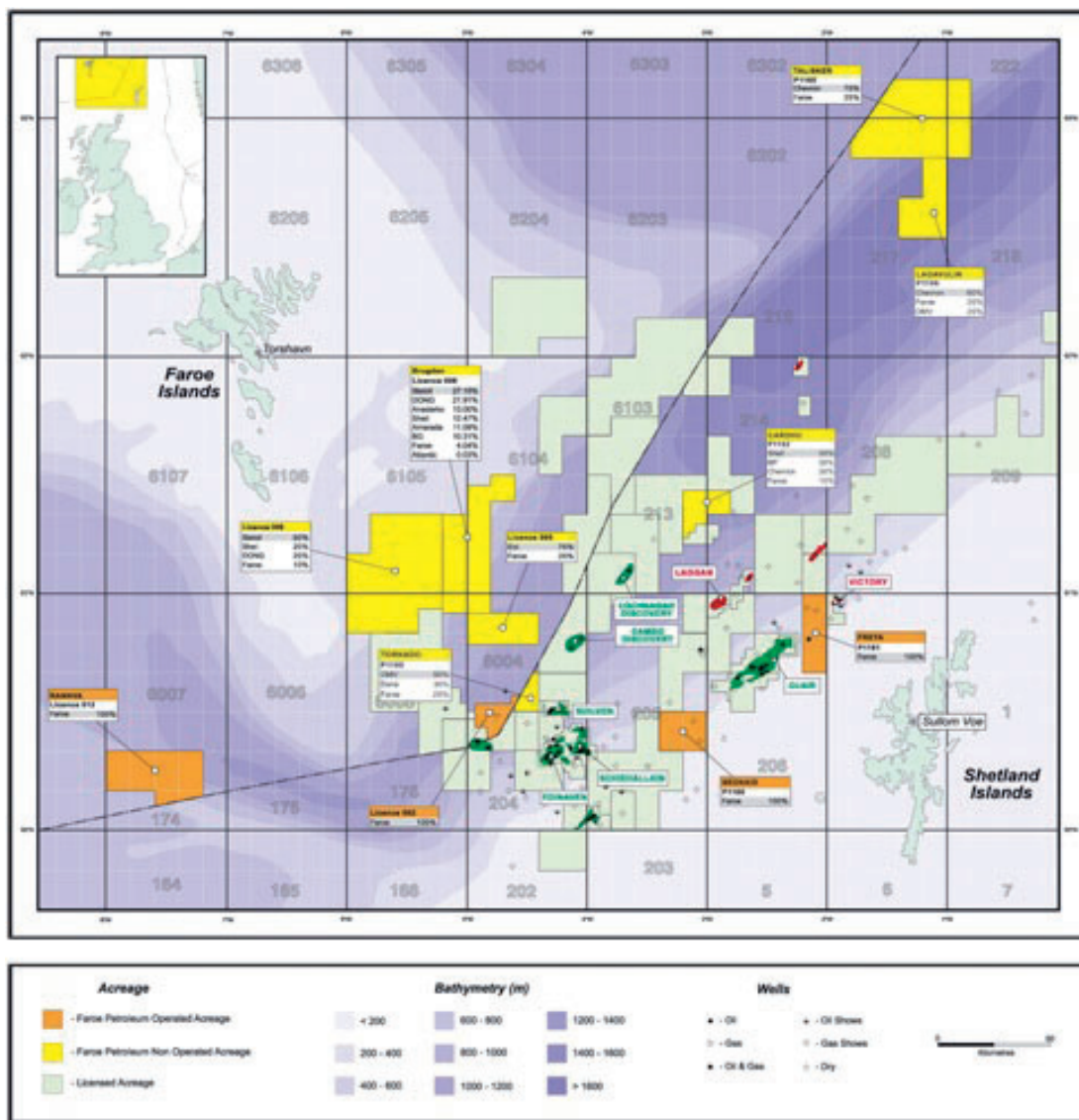
– Hetta er eisini eitt einastandandi høvi hjá okkum at marknaðarføra 3. útbjóðing sigur Petur Joensen,

Kortið vísir økini, sum eru við í 3. útbjóðing. Løgtingið skal taka støðu til tað í næstum.

Popp List 6 útkomin

Popp List 6 er nú útkomin. Líka sum við teimum fyrru Popp List útgávuunum er tað aftur 3-arin Group saman við TUTL, sum útgevur fløguna. Plátufelagið 3-arin Group eigur og rekur Høgni Zachariassen, sum eisini eigur Expert í SMS, saman við p/f SMS. Nýggja Popp List 6 er, sum tey seinastu árin, ein møguligur bestsæljari til jóla. Ein rimmur av bæði nýggjum og gomlum føroyskum tónleiki. Her kann m.a nevast. Eivør Pálsdóttir, Lena Andersen, Kræklingar, Boys In A Band, Teitur, SIC, Páll Finnur Páll, Salt og ein serligur ongantíð fyrr útgivin sangur við Frændur & Symforniorkestrinum. Tíðindaskriv

Kortini vísa loyvini hjá Faroe Petroleum á føroyskum og bretskum øki. Japanska felagið Cieco hevur keypt lut í loyvinum hjá ENI og Faroe Petroleum inni á føroyskum øki, eisini nevnt Anne Marie. Ætlanin er at seta á at bora í næsta ár

Japanskur oljurisi inn á Føroyaøkið

Nils Sørensen, stjóri hjá Faroe Petroleum í Føroyum fegnast um avtaluna við japanska felagið

Faroe Petroleum hevur undirskrivað eina avtalu við japanska oljufelagið CIECO, sum fær part í leitiroyvum á føroyskum øki og vestanfyrri Hetland

OLJULEITING

Jan Müller
Jan@sosialurin.fo

Faroe Petroleum, ið arbeiðir innan oljувinnuna, við serligum atliti til leiting, meting, menning og framleiðslu av olju og gassi á Atlantsmótinum, Norðsjónum og Noregi, boðar í morgun frá í tíðindaskrivi, at enn ein

avtala um leitiroyvi á Atlantsmótinum nú er undirskrivað. Avtalan er gjord við japanska oljufelagið CIECO Exploration and Production Limited ("CIECO"), og fevnir um tveir týðningarmiklar leiti-brunnar á Atlantsmótinum. CIECO er dóttirfelag hjá ITOCHU Corporation, sum er eitt av størstu feløgum í Japan. Felagið varð stovnað í 1858, og hevur 43.000 fólk í starvi. CIECO framleiðir umleið 55.000 tunnur av olju um dagin, sum kemur frá Bretlandi, Azerbaijan, Sakhalin, Algeria, Australia, Indonesia og Mexico-flógvanum. Hetta er onnur handils-

avtala, sum Faroe Petroleum hevur gjørt um boriloyvir á Atlantsmótinum í ár. Tann fyrra var við japanska oljufelagið Idemitsu E&P UK Ltd. Hesar avtalar eru ein partur av strategiini hjá Faroe Petroleum, um at selja partar av boriloyvinum fyri sera góðar prísir, og á tann hátt minka nógv um boriútreiðslurnar hjá Faroe Petroleum; men tó hava ein týðandi part av loyvinum eftir. Á føroyskum øki hevur CIECO keypt 12,5% av loyvi 005, eisini nevnt Anne Marie, har ítalska oljufelagið Eni er fyrstøðufelag. Á loyvinum eru fleiri stór prospektir. Eni og Føroya

Kolvetni p/f, sum er dótturfelag hjá Faroe Petroleum, hava átakið sær at bora ein brunn á loyvinum í seinasta lagi í juli 2009. Avtalan inniber, at CIECO rindar fyrri meginpartin av borikostnaðinum hjá Faroe Petroleum, sum hevur 12,5% eftir av loyvinum. Á bretskum øki hevur Faroe Petroleum givið CIECO móguleika til, í eitt avmarkað tíðarskeið, at keypa 2,5% av leitiroyvinum Cardhu, har Shell er fyrstøðufelag. Henda avtalan er eisini til sera góðar treytir fyrri Faroe Petroleum. Loyvið liggur á Corona Rygginum eystanfyrri føroyska markið, og er nær við Rose-

bank fundið hjá Chevron. Oljufelagini, sum luttaka á hesum loyvinum, fara væntandi skjótt at taka støðu til, um borast skal á loyvinum.